

**PEDAGOGISK UTVECKLING OCH
INTERAKTIVT LÄRANDE (PIL)**

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR PIL-ENHETEN 2018

Innehåll

Kurser	3
Aktiviteter	7
Resurser	12
Projekt	15
Övrigt	18

Kurser

Under året har PIL genomfört de tre behörighetsgivande högskolepedagogiska kurserna HPE101, HPE102 och HPE103. PIL har även genomfört två typer av kurser för handledare i forskarutbildningen (HPE201 och HPE202) samt tre kurser under rubriken Breddad lärarkompetens (HPE303, HPE304 och HPE305). Vidare sju sattes under hösten en komprimerad introduktionskurs i högskolepedagogik.

Sammanlagt har 905 deltagare varit registrerade under året (oräknat den komprimerade introduktionskursen). 87 procent av deltagarna var godkända i april 2019.

Högskolepedagogik 1, Baskurs, 5 hp (HPE101)

Kursen *Behörighetsgivande högskolepedagogik 1, baskurs, 5 hp* (HPE101) gavs som campuskurs på svenska och blended-kurs på engelska. PIL-enheten har erbjudit sammanlagt tolv kurstillfällen under året. Av Ladok framgår att det totala antalet registrerade på HPE101 under året var 324 deltagare. Av dessa var 309 godkända i april 2019. Söktrycket var fortsatt högt.

Under 2018 arbetade kursansvariga lärare för HPE101-kurserna framförallt med att anpassa kursens innehåll, examinationer och övriga uppgifter inför övergången från lärplattformen GUL till den nya lärplattformen Canvas. Detta eftersom samtliga PIL-kurser skulle läggas in i Canvas under ht 2018 och därmed fungera som pilotprojekt.

Det förberedande arbetet med HPE101-kurserna innebar bl.a. att kursansvariga lärare initialt gick ett flertal kurser för att lära sig Canvas, kursinnehållet delades in i moduler för varje kursträff och examinationerna anpassades till det nya formatet.

Eftersom kurserna lades in i Canvas kunde inte tidigare mallar för kursutvärderingar användas, varför dessa gjordes om och istället skapades i Sunet Survey.

Vid implementeringen av HPE101-kurserna i Canvas gjordes kontinuerliga uppföljningar under ht 2018 av kursansvariga lärare. Samtliga deltagare gavs även möjligheter att både kontinuerligt och i den summativa utvärderingen kommentera hur samtliga kursmoment och examinationer kunnat genomföras i Canvas. Dessa synpunkter vidarebefordrades till samtliga kursansvariga och likaså till den grupp som var ansvarig för implementeringen av Canvas och följdes upp så att kursens moment i fortsättningen kan fungera på bästa sätt i den nya lärplattformen.

I övrigt har kursansvariga och samordnaren fortsatt att kontinuerligt erbjuda möjligheten till examination av ej godkända moment för de som inte har blivit klara med HPE101-kursen tidigare år.

https://pil.gu.se/kurser/hogskolepedagogik_ett

Behörighetsgivande högskolepedagogik 2, Områdesspecifik pedagogik, 5 hp (HPE102)

Kursen *Behörighetsgivande högskolepedagogik 2, områdesspecifik pedagogik, 5 hp* (HPE102) har under året genomförts med följande fakultetsområdesanknytningar: Humanistiska (vt + ht), Konstnärliga (vt), Naturvetenskapliga (vt + ht), Samhällsvetenskapliga (vt + ht) och Utbildningsvetenskapliga (ht) fakulteten samt Handelshögskolan (vt) och Sahlgrenska akademien (vt + ht).

Av Ladok framgår att antalet registrerade på HPE102 under året var 220 deltagare. Av dessa var 181 godkända i april 2019.

https://pil.gu.se/kurser/hogskolepedagogik_tva

Högskolepedagogik 3: Självständigt arbete, 5 hp (HPE103)

Kursen *Behörighetsgivande högskolepedagogik 3, självständigt arbete, 5 hp* (HPE103) gavs som campuskurs på svenska och nätkurs på engelska. Totalt erbjöds fyra kurser. Antalet registrerade på HPE103 under året var 116 deltagare. Av dessa var 98 godkända i april 2019.

Kursens mål är att deltagarna ska skriva ett självständigt arbete som behandlar ett högskolepedagogiskt utvecklingsarbete. De granskar ett moment eller en idé på grundval av vetenskap och beprövad erfarenhet och analyserar, reflekterar, diskuterar och delar sina erfarenheter. Många väljer att genomföra ett pedagogiskt utvecklingsarbete och sammanställa och diskutera sina egna data. I campuskursen träffas kursdeltagarna fyra gånger utöver examinationstillfället, där de på förmiddagarna tar del av föreläsningar och diskussioner inom för det självständiga arbetet relevanta ämnen. Inslagen fokuserar på akademiskt skrivande, litteratursökning, kollegialitet, utbildning för hållbar utveckling och scholarship of teaching and learning (SoTL). På eftermiddagarna diskuteras deltagarnas examensarbeten i grupper. Det kollegiala samtalet och erfarenhetsutbytet har en central roll och det självständiga arbetet är det enda examinerande momentet. Campuskursen har några få nätbaserade inslag men fler planeras. Nätkursen på engelska har i stort sett samma innehåll fast här sker allt på distans, genom diskussionsforum och Adobe Connect-möten, förutom kursstarten och examinationen som är campusförlagda. Kursen är märkt som hållbarhetsrelaterad.

Båda kurserna får genomgående positiva kursvärderingar, där det kollegiala samtalet över fakultetsgränser och friheten i val av fokus och metod för det självständiga arbetet särskilt uppskattas.

https://pil.gu.se/kurser/hogskolepedagogik_tre

Handledning i forskarutbildning, 5 hp (HPE201)

Kursen för handledare i forskarutbildningen har getts både på svenska och engelska. Totalt under 2018 var 191 deltagare registrerade i handledarutbildningen; av dem var 161 godkända i april 2019.

Den svenska varianten gavs som campuskurs, med två kurser vardera under våren och hösten. Den engelska varianten gavs som nätkurs, med en kurs under våren och en under hösten.

https://pil.gu.se/kurser/handledning_i_forskarutbildning

Handledning för erfarna handledare i forskarutbildning, 5 hp (HPE202)

Kursen för erfarna handledare i forskarutbildningen inleds med ett lunch-till-lunch-internat. Internatet följs sedan av en reflektionsuppgift och två uppföljningsdagar.

Vårens internat hölls i maj, med 6 deltagare. Höstens internat ställdes in på grund av för få sökande. Uppföljningsdagar hölls i februari och november. Fyra av de sex kursdeltagarna var godkända i april 2019.

<https://pil.gu.se/kurser/handledning-for-erfarna-handledare>

Breddad lärarkompetens: Bedömning och examination, 5 hp (HPE303)

Breddningskursen *Bedömning och examination* (HPE303) gavs för sjätte gången våren 2018. Den har sedan starten 2012 samlat deltagare från de flesta fakulteter, vilket skapat dynamiska och kunskapande möten i grupper om runt 15 personer (vt 2018: 14 kursdeltagare från sex fakulteter). Grundkonceptet för kursen innebär en stor andel interaktivt och tematiskt, oftast litteraturbaserat, arbete i mindre grupper med gemensamma introduktioner och uppföljningar. Till detta kommer tre gästföreläsningar anknutna till kursens tema och med något olika inriktningar, med betoning på policy, begrepp/teori respektive implementering. Examinationen av kursen avser att ge prov på bredd och variation och innehåller såväl muntliga som skriftliga uppgifter samt ansvar för arbete med litteratur. Den avslutande kursrapporten är tänkt att skrivas så att den, med respons såväl från andra kursdeltagare som kursledningen, kan fylla en funktion i varje deltagares fortsatta verksamhet.

Andelen kursdeltagare som fullföljt och examinerats på kursen är hög, med ett medeltal på 89 procent (vt 2018: 93 %). Utvärderingarna har genomgående varit mycket positiva och särskilt betonat att kursen ger teoretiska verktyg som hjälp att utveckla god praxis vid bedömning och examination. Vidare har framhållits att litteraturen och det arbetssätt som tillämpas runt denna är positivt och exemplariskt visavi den egna verksamheten. Kursvärderingarna har även medfört vissa gynnsamma justeringar, inte minst vad gäller litteraturen. En synpunkt som framkommit vid flera tillfällen är att två kurser på temat vore önskvärdt. Detta återspeglar intrycket från samtliga kurser som givits, nämligen att frågor om bedömning och examination i vid, vetenskaplig bemärkelse, med formativa såväl som summativa och myndighetsrelaterade aspekter, är tämligen nya för många av dem som söker denna kurs på avancerad nivå.

<https://pil.gu.se/kurser/bedomning-och-examination>

Breddad lärarkompetens:Handledning av uppsatser och examensarbeten, 5 hp (HPE304)

Kursen *Handledning av uppsatser och examensarbeten* (HPE304) gavs 2018 för fjärde gången (ht). Kursen ges i samarbete med enheten för akademiskt språk (ASK). Kursen riktar sig till högskolans lärare som handleder uppsatser och examensarbeten på grundläggande och avancerad nivå. Under kursen belyses handledarrollen och handledningsprocessen vid handledningen av uppsatser och examensarbeten i grundutbildningen. 19 deltagare var registrerade i kursen; av dem var 12 godkända i april 2019.

<https://pil.gu.se/kurser/handledning-uppsatser-examensarbeten>

Blended Learning and Digital Media in Higher Education, 5 hp (HPE305)

HPE305 är en kurs där deltagarna lär sig att använda digitala verktyg och medier i sin undervisning. Kursen ges gemensamt av PIL-enheten och motsvarande enhet på Chalmers, och kursdeltagarna utgörs av ca hälften Chalmerslärare och hälften GU-lärare. Kursen är ett resultat av PIL-enhetens strävan att utvidga samarbetet mellan Chalmers och Göteborgs universitet. I kursen som gavs våren 2018 var 15 GU-lärare registrerade som deltagare. Av dessa var 6 godkända i april 2019.

<https://pil.gu.se/kurser/blended-learning-digitala-medier>

Komprimerad introduktionskurs i högskolepedagogik

Hösten 2018 sjösatte PIL-enheten en komprimerad introduktionskurs i högskolepedagogik för lärare vid Konstnärliga fakulteten. Kursen vänder sig till lärare som har få undervisningstimmar och huvudsakligen ägnar sig åt egen konstnärlig verksamhet. För dessa lärare är det ofta svårt att delta i PIL-enhetens vanliga högskolepedagogiska kurser.

Kursen, som omfattar 3 hp, sträcker sig över ett år och omfattar fem träffar på campus, med distansövningar däremellan. Kursen kommer att utvärderas innan beslut tas om eventuell fortsättning.

Aktiviteter

BlendIT

BlendIT är en temadag om blended learning som arrangeras i samarbete mellan PIL och Chalmers. BlendIT 2018 hölls den 31 januari på Chalmers, Campus Johanneberg. Drygt 110 personer deltog. Temat var *Examination och återkoppling med digitala verktyg*. Följande programpunkter hölls av medarbetare vid Göteborgs universitet:

- Digital salstentamen – ett väl godkänt projekt (Linda Jerdenius)
- Funktionalitet i Canvas (Minette Henriksson, PIL)
- Erfarenheter av "peer review" i GUL/PingPong och Feedback Fruits (Lena Dafgård, PIL)
- Att använda studentproducerade poddar i lärandet (Frode Slinde)

Inspelningar av programpunkterna finns i Chalmers Play och nås från konferensens webbsida:

<https://pil.gu.se/aktiviteter/blendit>

GU Online

GU Online är en återkommande temadag om nätburen undervisning inom högre utbildning. GU Online 2018 hölls den 19 november och hade temat *Film i undervisningen*. Närmare 100 personer deltog.

Keynote-talare var Kristina Jonäll från företagsekonomiska institutionen, som höll presentationen ”Att använda instruktionsfilmer som komplement till handledning och undervisning”. Dessutom deltog ytterligare åtta GU-lärare som berättade om hur de använder film i sin undervisning. Maria Sunnerstam ledde en paneldebatt med titeln ” Film i undervisningen – möjligheter och trösklar”. Tre andra PIL-medarbetare höll föredragningar om upphovsrätt, interaktiv video respektive forskning om video i undervisningen. Vidare hölls workshoppar om att göra film med mobiltelefon, i inspelningsrum eller i PIL-studion.

<https://pil.gu.se/aktiviteter/guonline/2018>

Minikurser

PIL-enhetens minikurser omfattar två eller tre kursdagar (eller halvdagar). Under 2018 genomfördes inga minikurser vid PIL. Minikursen *Strategiskt ansvar och ledarskap inom forskarutbildningen* gavs inte under året pga brist på personella resurser. Övriga minikurser som tidigare har funnits i vårt utbud har antingen omvandlats till andra aktiviteter (t ex workshop) eller avvecklats helt.

<https://pil.gu.se/aktiviteter/minikurser>

Workshoppar

PIL-enheten har genomfört 30 workshoptillfällen under året (oräknat utbildningar om Canvas och GUL). Workshopparna har huvudsakligen handlat om olika digitala verktyg för blended learning. Liksom efter 2017 kan vi konstatera att PIL erbjudit fler workshoptillfällen och deltagarplatser än vad universitets lärare har efterfrågat. Under 2019 siktar vi på att erbjuda stöd även i andra former, som webbseminarier (webbinarier), inspelningar, lathundar och support-via-formulär.

Dessa workshoppar har genomförts under 2018:

- Undervisa med Adobe Connect – introduktion (fem tillfällen)
- Undervisa med Adobe Connect – fortsättning (fem tillfällen)
- Gör film för undervisning – med GU Play (åtta tillfällen)
- Gör film för undervisning – med Camtasia (tre tillfällen)
- ALC – en introduktion till rummet och pedagogiken (tre tillfällen)
- ABC-metoden – kickstarta din kursutveckling (sex tillfällen, varav två gånger hos inst för språk och litteraturer och en gång hos logopedprogrammet)

(Se även avsnittet om GUL nedan under Övrigt.)

Dessa workshoppar gavs inte pga bristande efterfrågan eller av andra skäl:

- Gör film för undervisning – med Powerpoint (ges endast på begäran)
- Gör film för undervisning – med videokamera (ges endast på begäran)
- Att konstruera flervalfrågor för tentor (ges endast på begäran)
- Introduktion till responsverktyg, clickers
- Att skriva pedagogisk portfölj i webbaserat format
- Formativ kursutvärdering (workshopserie)

<https://pil.gu.se/aktiviteter/workshoppar>

Seminarier

PIL-seminarier

Dessa seminarier hölls under året:

- Att skriva en pedagogisk portfölj (seminarieserie) – de tre tillfällena gavs en gång vardera
- Flipped classroom (Mattias von Feilitzen) – två gånger
- Plagiering och akademisk integritet (Sonja Bjelobaba) – två gånger
- Upphovsrätt och Creative Commons (Mattias von Feilitzen) – två gånger

Detta seminarium hölls inte (pga bristande efterfrågan):

- Examination med digitala verktyg (ges endast på begäran)

<https://pil.gu.se/aktiviteter/seminarier>

Seminarie serie om högskolepedagogik

Sedan hösten 2017 arrangerar PIL-enheten en seminarie serie tillsammans med Open University i England. Syftet är att sprida och diskutera forskning inom högskolepedagogik. Open University och PIL ansvarar för innehållet vid vartannat seminarium. Kommunikationen sker via e-mötesteknik. Under 2018 hölls tre seminarier:

- 24 januari: **Max Scheja**, professor i högskolepedagogik vid Stockholms universitet, höll seminariet *Understanding Students' Learning Processes as a Starting Point for Scholarship of Teaching and Learning*.

- 16 maj: **Patrick McAndrew** vid Open University höll presentationen *Improving teaching through scholarship* (på distans från England).
- 6 november: **Anne Algers** och **Linda Bradley** vid PIL-enheten höll presentationen *Scholarship of Teaching and Learning – similarities and differences in disciplines*.

Nätverksträffar för utbildningsansvariga

Nätverket för utbildningsansvarig har träffats vid fyra tillfällen under 2018. En av träffarna hölls på Campus Linné, de övriga på Pedagoggen. Nätverksträffarna har varit en blandning av information och aktuella frågor av relevans för de utbildningsansvariga samt diskussioner kring frågor som deltagarna själva föreslagit. Sylva Frisk har fungerat som samordnare för nätverket.

2018 års träffar

- **6 mars:** Hans Abelius och Lina Nordin från International Centre presenterade resultaten av International Student Barometer och ledde en diskussion med fokus på pedagogiska frågor som rör kurser och program med internationella studenter. Diskussion om implementeringen av Pedagogiskt idéprogram (PIP) – var står vi och hur går vi vidare?
- **14 maj:** Projektgruppen för införandet av Canvas (INCA) informerade om strategiska och praktiska frågor kring införandet. Maria Sunnerstam från PIL ledde en diskussion om hur universitetet ska ta tillvara på och fortsätta utveckla lärares kompetens efter det att projektet INU (infrastruktur för nätburen undervisning och blended learning) har avslutats. Malin Östling informerade om UKÄ:s tillsyn av lärosätenas regeltillämpning. Diskussion kring utvecklingsarbete med Pedagogiskt idéprogram (PIP) under hösten 2018.
- **19 september:** Vicerektor Mette Sandoff presenterade utbildningsdelen i universitetsledningens HP/VP 2019–2020. Visning av Campus Linnés nya, stora ALC-sal. Diskussion med Ann-Marie Eriksson från enheten för akademiskt språk om hur nya studenter introduceras till och utvecklar sin studieteknik i universitetskontexten.
- **22 november:** Tomas Grysell presenterade ny personal vid PIL-enheten. Diskussioner om nätverkets verksamhet under 2019.

<https://pil.gu.se/aktiviteter/utbildningsansvariga>

Samverkan/omvärldskontakter

Exempel på nationellt och internationellt utbyte

- I mars deltog Linda Bradley i International Conference on Refugee Studies i Amman, Jordanien, där hon nätverkade kring kommande gemensamma projekt.
- I april deltog Erik Andersson och Sonja Bjelobaba i konferensen Quality in Postgraduate Research (QPR2018) i Adelaide (Australien), där de presenterade sin kurs för handledare i forskarutbildningen och diskuterade utmaningar som uppstår vid överföringen av campuskurser till onlinekurser under rubriken ”Supervision in postgraduate education – an online course”. Även Margareta Jernås deltog i konferensen, för att knyta kontakter och samla in material och idéer till handledarkursen HPE201.
- I april deltog Lena Dafgård i ett seminarium anordnat av Akademiska hus, ”Rummets betydelse för lärande och digital transformation”, i Stockholm.

- I april deltog Linda Bradley i GCES Symposium 2018 (Gulf Comparative Education Society) i Ras al Khaimah, Förenade Arabemiraten, där hon presenterade Minclusion-projektets resultat.
- I maj arrangerade PIL-enheten Swednets och ITHU:s årskonferens i Göteborg. Konferensens tema var ”Utbildning för hållbar utveckling”. Sonja Bjelobaba höll ett föredrag om akademisk integritet ur hållbarhetsperspektiv.
- I maj deltog Sonja Bjelobaba i konferensen 4th International Conference Plagiarism across Europe and Beyond 2018 i Ephesus (Turkiet), där hon presenterade sitt paper “Academic integrity skill development amongst the teaching staff at a Swedish university”.
- I maj träffades representanter från de pedagogiska utvecklingsenheterna inom U6 (Göteborgs, Linköpings, Lunds, Stockholms, Umeå och Uppsala universitet) i Umeå. Från PIL-enheten deltog Tomas Grysell och Maria Sunnerstam. Mötet ägnades åt avstämning och diskussioner runt hur våra olika högskolepedagogiska enheter arbetar och vilka utmaningar vi står inför.
- I maj deltog Margareta Jernås i konferensen: ”Forskning om högre utbildning” i Lund. Syftet var att ta del av kontaktnätet inom högre utbildning.
- I juni ledde Lena Dafgård en workshop på EDEN-konferensen i Genua tillsammans med kollegor från ITHU:s styrgrupp (Nätverket för IT i Högre Utbildning).
- I juni medverkade Minette Henriksson med ett bidrag på EUNIS 2018-kongressen i Paris. Temat för konferensen var ”Coming of Age in a Digital World”.
- Juni: Linda Bradley nätverkade och utväxlade erfarenheter på American University Beirut (AUB) och Lebanese American University (LAU) i Beirut. Detta resulterade i ett interkulturellt forskningsprojekt mellan GU och LAU som fokuserar på kvinnliga flyktingars vägar för att arbeta som lärare i det nya hemlandet.
- I augusti deltog Sonja Bjelobaba i Urkund PEPP-talks 2018 och lyssnade på föredrag om bland annat spökskrivare.
- I augusti/september var Linda Bradley inbjuden talare vid Technology Enhanced Language Learning Symposium i Taipei Normal University, Taiwan.
- I september möttes administratörer från olika universitet/högskolors pedagogiska enheter i Stockholm för nätverkande och erfarenhetsutbyte. Susanne Persson deltog från PIL.
- I september medverkade Minette Henriksson med ett bidrag på konferensen NORDUnet 2018 i Helsingör.
- I oktober deltog Anne Algers i en konferens i Bergen arrangerad av International Society for the Scholarship of Teaching and Learning, ISSOTL. Konferensens tema var ”Toward a learning culture”.
- I oktober besöktes konferensen NU2018 i Västerås av en stor delegation från PIL. Temat var ”Det akademiska lärarskapet”. Margareta Jernås, Lena Dafgård, Minette Henriksson och Sonja Bjelobaba medverkade med konferensbidrag. Dessutom deltog Susanne Persson, Eva Berg, Fredrik Olsson, Margareta Jernås och Daniel Brodén. Eva Berg och Lena Dafgård deltog även i förkonferensen Rum för lärande.
- I oktober träffades representanter från de pedagogiska utvecklingsenheterna inom U6 i Umeå. Från PIL deltog Tomas Grysell, Maria Sunnerstam och Eva Berg. Eva passade även på att nätverka vid Umeå universitets enhet för universitetspedagogik och lärandestöd, där hon träffade personal och fick höra hur de arbetar med kursutveckling, e-lärande m.m.
- I oktober höll Linda Bradley en presentation under Symposiet 2018 hos Nationellt centrum för svenska som andraspråk på Stockholms universitet.
- I oktober organiserade Sonja Bjelobaba en minikonferens om akademisk integritet för GU-personal som arbetar med frågor som rör detta ämne.

- I oktober höll Linda Bradley en presentation under Minclusions slutseminarium vid Chalmers tekniska högskola, Göteborg.
- I november besökte Maria Nilsson, Adam Casserly, Gustav Öberg, Emma Breiding Strömberg samt Minette Henriksson Sveriges lantbruksuniversitet i Uppsala som var värd för nätverket SALSA:s höstkonferens. SALSA är ett nätverk för samarbete kring Sunets lärplattformstjänst. Nätverket, som för närvarande har runt 80 medlemmar, består av personer som är involverade i utrullningen av Canvas vid respektive lärosäte: projektledare, IKT-pedagoger, systemansvariga, IT-tekniker, kommunikatörer med flera.
- I november deltog PIL:s likabehandlingsrepresentant, Susanne Persson, i konferensen ”Lika villkor” i Växjö.
- I november deltog Tomas Grysell, Margareta Jernås och Fredrik Olsson i en träff för Nätverket för forskarhandledare (NFU) på Karolinska institutet i Stockholm. I samband med detta deltog de i en seminariedag om forskarhandledning vid Karolinska institutet med medel från STINT.
- I december deltog Minette Henriksson på konferensen OEB i Berlin – ”Shaping the future of learning”.

Resurser

Akademisk integritet och plagiering

Samtliga studenter och lärare vid universitetet har tillgång till webbkursen *Akademisk integritet* som finns på engelska och på svenska. Under 2018 började förberedelser för att flytta resursen till Canvas respektive PIL-webben, vilket kommer att göras under första delen av 2019.

PIL-enheten har systemansvar för textmatchningssystemet Urkund. Under 2018 valde vi att göra en ettårig förlängning av avtalet med Urkund.

<https://pil.gu.se/resurser/plagiering>

Active learning classroom (ALC) – Rum för aktivt lärande

ALC-salarna vid Göteborgs universitet blir allt fler. Sådana salar finns nu hos Biomedicinska biblioteket, Campus Haga, Campus Linné, Geovetarcentrum, Hälsovetarbacken, institutionen för fysik, Pedagogen och Zoologen.

ALC-salarna har runda bord för samarbete samt gemensamma skrivytor (och ofta bildskärmar) till varje bord. Vidare har salarna teknisk utrustning för blended learning. Lärarens placering är normalt i mitten av salen.

PIL-enheten är engagerad i *Nätverket för aktivt lärande och Active Learning Classrooms*, där alla vid Göteborgs universitet är välkomna att delta. Följande fem nätverksträffar har hållits under året:

- 2 februari, Pedagogen
- 13 april, Hälsovetarbacken
- 15 juni, Geovetarcentrum
- 28 september, Geovetarcentrum (igen)
- 9 november, Kuggen (Lindholmen)

Nätverket har även en sändlista med drygt 50 prenumeranter (december 2018) samt en GUL-aktivitet.

<https://pil.gu.se/resurser/alc>

Digitala verktyg i undervisningen

Digitala pedagogiska resurser

De digitala resurserna på GUL kommer under 2019 att flyttas till Canvas och PIL-webben. Under 2018 inleddes arbetet med att ta fram nya strukturer och upplägg för materialet. Under året har också vissa nya resurser utvecklats.

<https://pil.gu.se/resurser/digitala-verktyg/digitala-resurser>

Stöd vid kursutveckling med digitala verktyg

Intresset för stöd vid kursutveckling har till viss del ökat, framför allt under hösten då många lärare började sätta sig in i Canvas och började förbereda för hur man kan arbeta med sina kurser i plattformen. I samband med detta har man också delvis efterfrågat stöd som kopplar till blended learning och nätbaserad utbildning.

<https://pil.gu.se/resurser/digitala-verktyg/stod-vid-kursutveckling>

Excellent lärare

PIL-enheten stödjer fakulteterna i deras arbete med antagning till excellent lärare. Under 2018 utsågs fyra excellenta lärare, tre vid Sahlgrenska akademien och en vid Utbildningsvetenskapliga fakulteten. Som konstaterats tidigare är kravnivån för titeln mycket hög. Från det att titeln infördes och fram till slutet av 2018 har totalt 20 lärare (8 lärare 2015, 7 lärare 2016, 1 lärare 2017 och 4 lärare 2018) antagits med titeln excellent lärare.

Våren 2018 uppmärksammades alla de lärare som därtills tilldelats titeln excellent lärare vid Göteborgs universitets årliga professorsinstallation. Detta efter att rektor under 2017 tagit beslut om att de som utnämns till excellenta lärare ska uppmärksammas under denna ceremoni.

<https://pil.gu.se/resurser/excellent-larare>

Lärrarhandboken

Lärrarhandboken är en webbresurs för lärare och handledare vid Göteborgs universitet. Handboken, som ingår i Medarbetarportalen, visar vägen till nationella och lokala styrdokument samt till universitetsgemensamma resurser och kontakter. Lärrarhandboken är sammanställd av PIL-enheten. Den består av 34 webbsidor varav 33 även finns på engelska. Arbetsuppgiften att hålla handboken uppdaterad har under 2018 delats av PIL:s anställda; varje anställd (med något undantag) har haft ansvar för innehållet på en eller flera sidor.

<https://medarbetarportalen.gu.se/lararhandboken/>

Pedagogisk akademi

Den pedagogiska akademien inrättades av rektor samtidigt som titeln excellent lärare infördes 2014. Akademien är ett fakultetsöverskridande nätverk för pedagogisk utveckling som är till för alla anställda och som drivs av initiativ från fakulteter, institutioner och excellenta lärare. Verksamheten inom den pedagogiska akademien syftar bland annat till att lyfta fram och i lärarkollegiet synliggöra goda högskolepedagogiska exempel. Den pedagogiska akademien organiseras så att de excellenta lärarna kan bidra till kollektiv nytta, såväl universitetsgemensamt som institutionsöverskridande inom respektive fakultetsområde.

PIL-enheten ansvarar för att det finns universitetsgemensam information och samordnar den pedagogiska akademiens nätverk med stöd av kontaktpersoner på fakulteterna. Tillsammans med fakulteternas kontaktpersoner kommer PIL-enheten att årligen följa upp den pedagogiska akademiens verksamhet.

<https://pil.gu.se/resurser/pedagogisk-akademi>

PIL-enhetens studio

I studion får man hjälp med inspelning och redigering av utbildningsmaterial. Under året gjordes ett åttiotal inspelningar, mestadels i föreläsningliknande form men även en del samtal och intervjuer. Inspelningarna bäddas sedan som regel in i kursernas platser i lärplattformen.

De flesta fakulteter var representerade men två saknades detta år, Handelshögskolan och Naturvetenskapliga fakulteten.

Vid sidan av inspelningar arbetar vi kontinuerligt i studion med att utveckla metodiken kring användandet av film och annan digital teknik i undervisningen.

<https://pil.gu.se/resurser/inspelning-och-streaming/studion>

Övrigt

Konsultationer

Konsultationer har genomförts av (bland andra) följande medarbetare:

- Adam Casserly (mål & framsteg, Sahlgrenska)
- Mattias von Feilitzen (kursutveckling med digitala verktyg, flera fakulteter)
- Margareta Jernås & Fredrik Olsson (revidering av regler för examination och studier på grund- och avancerad nivå, Utbildningsenheten).
- Margareta Jernås & Sylvi Vigmo (undervisning i smågrupper, Naturvetenskapliga fakulteten)
- Gustav Öberg (tillgänglighet, Samhällsvetenskapliga fakulteten)

Projekt

Införande av Canvas (INCA)

Under 2018 arbetade stora delar av GUL-förvaltningen med införandet av universitetets nya lärplattform Canvas. Projektet är samfinansierat med gemensamma förvaltningen och planeras att pågå fram till årsskiftet 2019/2020. Under våren fokuserade projektet på teknisk installation, testning, framtagning av utbildningsstrategi och material samt förankringsarbete med samtliga institutioner.

Under hösten genomfördes drygt 100 kurser av ca 200 lärare och 1500 studenter. Återkopplingen vi fått från dessa användare har varit övervägande positiv med extra tonvikt på hög användbarhet, bra stöd för pedagogisk tillämpning och intuitiv logik.

<https://pil.gu.se/projekt/inca>

Infrastruktur för nätburen undervisning och blended learning (INU)

Projektet Infrastruktur för nätburen undervisning och blended learning (INU) avslutades i december 2018 efter fyra års intensivt arbete. Projektets syfte var att utveckla universitetets infrastruktur och därmed öka studenters och lärares möjligheter att nyttja digitala pedagogiska resurser i undervisningen. PIL-enheten har ansvarat för huvudprojektet och dess olika delprojekt där flera av PIL-enhetens anställda har varit engagerade.

<https://pil.gu.se/projekt/infrastruktur-for-natburen-undervisning>.

INU-projektet har genomförts i samarbete med andra universitetsgemensamma enheter som på olika sätt arbetar med stöd för undervisning och lärande: Medieteknik, Tentamensservice och Campusservice. Arbetet har bidragit till ett mer utvecklat och bättre samarbete samt mer diskussioner runt pedagogikens roll för infrastrukturens utformning.

De olika delprojekten har även varit ett stöd för att utveckla den nyfikenhet och det intresse för pedagogiska digitala resurser som finns inom universitetets fakulteter genom att ta ansvar för upphandlingar, byggande, installationer samt anpassning och stöd för den praktiska tillämpningen.

Infrastrukturen som nu finns på plats i ett grundutförande, har utvecklats med ambitionen att också standardisera den teknik som upphandlas inom universitetet, så att en lärare lätt kan känna igen sig i salar på universitetets olika campusområden.

De sex olika delprojekten:

- Rum för aktivt lärande (ALC)
- Digitala pedagogiska verktyg (DigiPed)
- Digital salstentamen (DEX)
- Kompletterande lärplattform (GUL2)
- Video och videomöten för utbildning (VidU)
- Stöd och support för blended learning (SoS)

Intresset för den metodik som ligger till grund för ALC, studentcentrerat aktivt lärande, har snabbt spridit sig, och genom det universitetsgemensamma nätverk som bildats kan även nya, nyfikna lärare inspireras. Ytterligare ett tiotal ALC-salar har byggts efter det att INU-projektets demo-sal invigdes under hösten 2016, <https://pil.gu.se/resurser/alc-salar>.

DISA, det systemstöd för digital salstentamen som invigdes våren 2016, har blivit mycket uppskattat av såväl lärare som studenter, vilket medfört att bokning av platser för digital salstentamen nu (hösten 2018) blivit det vanligaste alternativet i den universitetsgemensamma skrivsalen på Viktoriagatan, där det finns totalt 420 skrivplatser utrustade med elförsörjning,

<https://medarbetarportalen.gu.se/studieadministration/sah-grund-avancerad-niva/examination-resultatrapportering/genomfora-digital-salstentamen/>.

Välutrustade salar för videomöten, streaming och inspelning har inom INU-projektet finansierats och byggts på alla campusområden, totalt 14 salar. Det finns även mobil utrustning för tillfällig användning i ”vanliga” lärosalar. Åtta inspelningsrum har byggts, där föreläsningar, studiosamtal, introduktionsmaterial med mera kan spelas in med god kvalitet. Intresset för inspelningar och möten med föreläsare eller studenter på distans ökar stadigt, men ingen övergripande mätning över i hur hög grad den tillgängliga video-infrastrukturen nyttjas har genomförts,

<https://pil.gu.se/projekt/riktade/vidu>.

En förstudie inför kommande byte av lärplattform genomfördes inom INU-projektet. Då testades även många av de funktioner som nu finns i universitetets nya lärplattform Canvas, där breddinförandet pågår under 2019, <https://pil.gu.se/projekt/riktade/digiped> samt

<https://pil.gu.se/projekt/riktade/kompletterande-larplattform>.

Delprojektet SoS, stöd och support för blended learning¹, har löpt som en strimma genom samtliga delprojekt inom INU-projektet. SoS har haft ett ansvar att samordna och säkra att grundläggande utbildningar och användarstöd tas fram inom INU-projektets alla olika delar,

<https://pil.gu.se/projekt/riktade/sos>.

Inför INU-projektets avveckling diskuterade utbildningsnämnden hur universitetet ska tillvarata och utveckla digitaliseringens möjligheter för utbildningen samt uppmuntra nyttjandet av de lokaler och den funktionalitet som utvecklats i samband med INU-projektet, V 2017/950. PIL-enheten fick i uppdrag att i samarbete med fakultetsrepresentanter förbereda ett kommande projekt som sedermera fått namnet Digital kompetens i undervisning och examination vid Göteborgs universitet (DigiKomp).

Arbetsgruppen, som bestod av projektledare från PIL samt representanter för universitetets åtta fakultetsområden samt UB, träffades vid åtta tillfällen under 2018. Efter att ha förankrat projektets bärande aktiviteter vid utbildningsnämnden togs beslut om en projektplan inför projektstart i januari 2019, GU 2019/1516.

Interaktivitet för lärande

Under hösten 2018 pågick en förlängning av projektet *Interaktivitet för lärande* som en del av Riktade projekt i samverkan (RIPS) vid PIL-enheten, ursprungligen startat 2016. I projektet testas och utvärderas verktyget FeedbackFruits som är en webbaserad tjänst med inriktning på högre utbildning. Projektet undersöker behovet och nyttan med ett kompletterande verktyg till lärplattformen för att stödja och främja interaktion mellan lärare och studenter i direkt anslutning till kursmaterialet. Det sker mot bakgrund av en ökad önskan i verksamheten att utforma undervisningen med inslag av blended learning och flipped classroom. Förlängningen av projektet byggde främst på att utvärdera den tillkomna möjligheten med integrering i Canvas (universitetets nya lärplattform) och testades främst i ett par högskolepedagogiska kurser (HPE101, HPE103).

I projektet har även arbetats på möjligheten för ett fortsatt avtal med leverantören via Sunet och genom ett ev. samverkansprojekt inom ramen för en Erasmus+-ansökan.

¹ Blended learning: varierade undervisningsformer, ofta med en tillämpning av digitala pedagogiska verktyg.

Projektet är sedan årsskiftet avslutat och slutrapport upprättad.

<https://pil.gu.se/projekt/riktade/interaktivitet-for-larande>

Övrigt

Publicerat

Under 2018 har sju texter publicerats i serien Högskolepedagogiska texter:

- Wackenhut, Arne F: Improving Referencing Skills in Academic Writing to Avoid Plagiarism in International Student Groups
- Hagberg, Anders: Instrumentalundervisning i improvisation – en balansgång mellan tre perspektiv
- Lindqvist Bagge, Ann-Sophie & Hildebrand Karlén, Malin: Att lära ut en färdighet: Konstruktiv länkning inom psykologstudenters undervisning i terapeutisk allians.
- Torquato, Cecilia: The reorientation of fairness in higher education. A brief look into the Brazilian quota-system and social and ethnic inclusion in art schools in Sweden.
- Nystrand, Malin J: Student peer assessment
- Lindgren, Sophie: Perception of small group learning among medical students and tutors in the Anaesthesiology department at Sahlgrenska Academy Gothenburg: A comparison between teaching hospitals.
- Öberg, Stefan: The diversity, selectivity and performance of university students in economic disciplines in Sweden, 2007-2016.

Inga texter har publicerats i PIL:s rapportserie (rapporter från utvecklingsprojekt) eller i den högskolepedagogiska skriftserien.

<https://pil.gu.se/publicerat>

Göteborgs universitets lärplattform (GUL)

PIL ansvarar för Göteborgs universitets lärplattform (GUL). Förvaltningsgruppen för GUL gav behörighetsgivande utbildningar för administratörer (GUL-admin) samt teknisk och pedagogisk användarsupport till lärare, administratörer och studenter. Förvaltningsgruppen för GUL bestod under året 2018 av fem personer med förvaltningsaktiviteter på deltid.

Förvaltningsgruppen för GUL har under året 2018 ägnat sig åt:

- Fortlöpande tekniska felsök och felanmälan till driftsansvarig leverantör.
- Förbättrad funktionalitet för användare med funktionsnedsättning.
- Användarutbildning (drygt 80 utbildningstillfällen).
- Användarsupport (ca 2 400 ärenden i systemet STIG).
- Nätverksträff för GUL-administratörer.

<https://gul.gu.se/public/courseId/38096/findPublicEvents.do>

Kommunikation

PIL-enhetens nyhetsbrev skickades ut till alla GU-anställda i april och oktober 2018:

<https://pil.gu.se/aktuellt/nyhetsbrev>

Under året gjordes dessutom en rad riktade utskick, oftast ut till lärare och doktorander men ibland även till andra grupper av anställda. Utskicken innehöll information om PIL-enhetens kurser, utbildningsaktiviteter och konferenser samt möjligheten att ansöka om titeln excellent lärare.

Information om PIL-enhetens verksamhet fanns som vanligt publicerad på enhetens webbsida, som uppdaterades kontinuerligt: <https://pil.gu.se/>

PIL-medarbetare i media

I GU-Journalen nr 6/2018 intervjuades Torbjörn Fraenckel och Adam Casserly under GU Online, där de höll en workshop om att spela in film med mobiltelefon. Länk till artikeln: [Filma med mobilen, kan det vara något?](#)

I samma nummer intervjuades Lena Dafgård om vad forskningen säger om användningen av video i högre utbildning. Länk till artikeln: [Video ökar lusten att lära sig](#)

I samma nummer intervjuades dessutom Sonja Bjelobaba om det nya hotet med spöskrivare. Länk till artikeln: [Det nya fusket](#)

Sonja intervjuades också i Universitetsläraren nr 6/2018, där hon berättade om olika metoder som lärare kan använda för att motverka att studenter fuskar. Artikeln hade rubriken Stoppa studentfusket.

Organisation

PIL är en universitetsgemensam enhet vid Göteborgs universitet. Rektor inrättade PIL som en permanent enhet år 2012. Utbildningsnämnden, som bland annat har i uppdrag att bevaka och aktivt stödja den pedagogiska utvecklingen vid universitetet, är styrande organ för PIL-enhetens verksamhetsinriktning.

Medarbetare

Under året var 19 personer anställda på PIL, motsvarande 15,6 heltidsekvivalenter under våren respektive 17,6 heltidsekvivalenter under hösten.

Under våren var vi fem pedagogiska utvecklare, två universitetslektorer, en administrativ samordnare, en administratör, en studieadministratör, en kommunikatör, en systemförvaltare, fyra systemadministratörer samt en chef och en ställföreträdande chef. Under augusti tillkom två pedagogiska utvecklare på 100% och under september tillkom en administratör på 100%. Under våren slutade studieadministratören och under sommaren slutade en pedagogisk utvecklare. En annan pedagogisk utvecklare var tjänstledig på halvtid under hela året. Utöver detta har PIL, liksom tidigare år, haft stöd från utbildningsvetenskapliga fakultetskansliet med ekonomifrågor.

Utöver de anställda vid enheten har totalt 21 lärare medverkat i den högskolepedagogiska verksamheten. De medverkande lärarna har sin organisatoriska hemvist vid den institution där de har sin anställning. Lärarna knyts efter överenskommelse med respektive prefekt till PIL-enheten för undervisningsuppdrag och medverkan i utvecklingsprojekt.

Dessutom har två projektledare på deltid varit knutna till projektet Infrastruktur för nätburen undervisning och blended learning (INU). Vidare har ytterligare en projektledare på deltid arbetat med

projektet Införande av Canvas (INCA), och under augusti anställdes 6 studentmedarbetare för projektet.

<https://pil.gu.se/kontakt/medarbetare>

Enhetsråd

Enhetsrådet är ett rådgivande organ till enhetens chef och utgör forum för dialog om centrala frågor för enhetens verksamhet. Under år 2018 har enhetsrådet bestått av en ordförande utsedd av rektor samt PIL-chefen, tre eller fyra lärare och två studentrepresentanter. Enhetsrådet har hållit 7 möten under året. Enhetsrådet haft följande ledamöter:

- Johannes Landgren, ordförande till och med 2018-05-03
- Mirosław Staron, ordförande från och med 2018-09-05
- Tomas Gysell, chef
- Margareta Jernås, lärare
- Sylvi Vigmo, lärare
- Andreas Moberg, lärare
- Britt-Marie Karlsson, lärare, till och med 2018-05-03
- Gustavo Herrera, studentrepresentant
- Iginia Barretta, studentrepresentant

Följande PIL-medarbetare har varit adjungerade:

- Susanne Persson
- Susanne Skyllberg
- Susanna Larsson
- Maria Sunnerstam
- Anne Algers

https://pil.gu.se/om_pil/enhetsrad